

Iz národne torbe.

(Priobčuje Janko Barlé.)

III.¹⁾

Povedati vam hočem ne samó národno, nego tudi neróдно pripovedko, zatorej poslušajte!

Zna se, danes to ni bilo, včeraj tudi ne, ali nekdam je moralo biti, ker bi se drugače ne pripovedovalo. Takrat sta živelá mož in žena. Mož je bil malo prismuknjen, a žena prismuknjena, saj drugače bi si ne bila mož in žena. Šel je stárec na semenj, kupil ženi iglo in prosil sosedá, da mu jo odpelje domóv njegovi ženi. Sosed stóri, kar ga je prosil mož, ali ženi to ni bilo všeč, zato je očítala možu, češ, če drugič kaj takega kupiš, zatakni raje za klobuk, ker se ti bodo ljudje smijali in rekli, da si prismuknjen. Dobro, mislil si je mož, drugič ti pa stvar vže na klobuku prinesem. Ko je šel drugič na semenj, kupil je kóso, zataknil jo za klobuk in šel domóv.

„Oj ti bedák stári, kdo je še videl kóso za klobukom nositi! Če v prihodnje še kaj kupiš, spravi si raje v torbo!“ jezila se je žena nad svojim možem. To se lahko stóri, mislil si je mož, in ko pride zopet semenj, kupil si je prašička in ga stlačil v torbo.

„Bog moj ljubi, kdo bi te izpametoval?“ hudovala se je žena. „V bodoče ne pojdeš več ti na semenj, čuval bodeš ti domá in jaz bodem šla sama, ker vidim, da je drugače vse narobe.“

Mož je bil zadovoljen s tem, češ, zdaj me vsaj nihče ne bode več kregal. Ko je na prihodnji semenj odhajala žena iz dóma, naročila je možu, da otroka okoplje, dene na zelje slanine in natoči vina za večerjo. Nù, to bodem vse zvršil, da ne bode prepira, dejal je mož, okopal hitro dete in je dejal sušiti v rešetú na peč. Ko je to opravil, hitel je v shrambo, razrezal vso slanino, kar je je bilo ondù, nesel na zelnik in položil na vsako zeljnato glavo po košček slanine. Hájdide, ta je prava! Zdam še vina natočim, in vse bode v redu. In šel je natakati vina, ali v tem so vže vaški psi zavohali slanino in se pridrvili na zelnik.

„Ali greš ti nadloga pasja!“ zakričal je mož, ugledávši pse in stekel s pipo v roci zelje branit. Nù, psi so bili urnejši od njega in so vže poskrbeli, da so v tem spravili slanino pod streho, ali tudi vina je precéj izteklo, ker ni bil sod zatrjen in tako ni bilo ne slanine, ne vina, ko je prišla žena domóv. Há, há, há!

IV.

Zajček Matevž se je rad pohvalil, da je kaj spreten lovec. Tisti pihavnik, s katerim lovci včasih kako zver podpihajo, visel mu je res v sobi ob steni, a malokdaj mu je rabil, saj so govorili, da je Zajček lovec le tako zaradi lepšega. In ne samó to. Jurij Streljiček, kateri je pa vže res marsikateremu zajčku in lisici posvetil na drugi svet, znal je celó povedati, da nosi naš spoštovani Matevž v svojih drugače krepkih prsih zeló plaho sréé in da se mu prav podá, da se piše na ime Zajčka. Ko je namreč Matevžek šel jedenkrat v lov — pripovedoval je Stre-

¹⁾ Gl. str. 80. lanjskega „Vrtea“.

ljíček — nanesla je sreča v gozdu prav pred njega volka kosmatinca. Pasja capa, mislil si je Zajček, kaj naj začnem, ali naj kričim ali mu naj posvetim. Naposled se je vender odločil, da ustrelí. Ali glej ga spaka! ko pritisne puško k licu, zapazi, da se mu puška, ali bolje roka zeló trese. V ónem strahu, v kakeršnem je bil, mislil si je, da se le puška boji, in začel jo je tolažiti: „Ne boj se, puškica, nič se ne boj — saj ni volk, lisica je in če bi tudi bil, kaj zato, saj sva dva!“ — Če je bilo res takó, ne prisežem, vender Jurij Streljiček je takó pripovedoval.

V.

Kakor rečeno, Jurij Streljiček je bil lovec od glave do petá. Ni je take zverí, na katero bi on vže ne bil streljal, in zadel je, kakor bi pihnil. Da se mu je na lovu marsikaj pripetilo, res je, a posebno čudovito je to, kar je nekoč pripovedoval. Kdor hoče, verojemi!

„Korakal sem po gozdu od ranega jutra, a vse je bilo kakor zakleto. Kar čisto nič nisem mogel dobiti. Vže sem mislil puško zopet obesiti čez ramo, kar jih prinese — dve srni, kot dve teleti. Kaj naj storim? Puška ima samo jedno cev, a rad bi imel obe srni. Ej, ne bode druge, dragi moj, zadovoljen bodi, če imaš jedno, dejal sem sam v sebi ter pomeril, sprožil — in prva srna je padla mrtva na tla. Dobro! to ni nič čudnega, ali bolj čudno je to, kar bodem zdaj povedal. Gledam in ne verujem svojim očem, ko vidim, da se tudi druga srna ne premakne. Stopim bliže, a ona še vedno nepremično stoji in drži v gobcu rep ubite srne. Nekoliko časa si nisem mogel stvari raztolmačiti, kar se domislím, da mora biti druga srna slepa in gluha. Zvesta hči je vodila svojo ubogo in gluho mater po svetu. Kaj takega še nisem doživel svoj živ dan ne!“

Prošnja.

Mladim bralcem „Vrtca“
Vsaka moja želja
V letu novem vošči
Sreče in veselja.

Srce vam ljubezen
Svojo posvečuje
In peresu jedno
Prošnjo narekuje:

Bog dobrotni čuvaj
Srčeca vam mlada,
Vsaka se izpólni
Vam poštena nada.

Vsak v nebó molitev
Pošlji záme svéto,
Da pokojno bode,
Mèni novo leto!

Modést.

